

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VÁSÁRHELYT.

Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlert sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirtlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Általános közgazdasági helyzet.

(Folytatás.)

Végül nagy meglepedésére szolgált az összes iparos köröknek, hogy a miniszter, tárczája átvétele után, azonnal hozzáfogott az 1895-re tervezett, de utóbb 1896-ra elhalasztott általános nemzeti kiállítás szervezéséhez, megalakítván mindenekelőtt az országos nagy bizottságot s törvényjavaslatot terjesztvén az országgyűlés elé, a kiállítás költségeinek fedezése tárgyában. Így egyfelől az előkészületek megindulván, másfelől egy évi időhaladékok nyervén, megvan a lehetősége annak, hogy a nemzeti kiállítás úgy méreteire, mint tartalmára nézve méltó legyen a nagy alkalomhoz, a magyar állam és birodalom ezeréves fennállásának világtörténelmi jelentőségű emlékünnepehez. A hazai iparos társadalom teljesen átérzi e kiváló alkalom jelentőségét s a kamara a maga részéről is, különösen óhajtanádónak tartja, hogy az 1896-diki kiállítás minden tekintetben összehasonlíthatatlanul nagyobb szabású legyen, mint volt, az akkori viszonyokhoz képest megfelelő, de ma már a kor rohamosan fejlődő igényei által túlhaladott 1885-diki évi országos kiállítás. Az 1896-diki nemzeti kiállítás, mint ilyen, csak akkor válhatik ipari fejlődésünk történetében korszakot jelzővé s maradandó hatást összes gazdasági viszonyainkra csak akkor gyakorolhat, ha az, méreteivel és eredetiségével, fényesnél fényesebb kiállítások által már nagyon is elkényeztetett közönségre nézve is meglepő és vonzó bír lenni.

Ezekben körvonalozhattuk, habár csak vázlatosan is, a kereskedelemügyi miniszternek eddigi működését, mely biztató előlegül szolgál a jövőre nézve. S hogy e téren jogos reményekkel nézhetünk a jövő elé, arra biztosítékot nyújt az állam pénzügyi helyzete s még inkább az a körülmény, hogy a jelentésünk tárgyát tevő évben a kormány vezetését Wekerle Sándor pénzügyminiszter vette át, tehát maga az a férfi, aki egyfelől az állam pénzügyi kibontakozását oly fényes sikerrel vitte keresztül,

másfelől pedig, aki már a néhai kereskedelemügyi minisztert is, nagy reform-terveiben, készséggel támogatta, mert meg volt győződve róla, hogy az állam által tett közgazdasági beruházások, még ha közvetlenül nem is járnának nagy pénzügyi haszonnal, közvetve dusan meghozzák kamataikat az államkincstárnak is. S hogy a pénzügyminiszternek eme szabadelvű felfogását az eredmények mily fényesen igazolták, azt államháztartásunk mérlegének számadatai mindennél ékeesebben szólnak teszik szemléltetővé. Mig ugyanis a hetvenes és a nyolcvanas években egész 1888-ig makacsul tartotta magát államháztartásunk mérlegében a hiány, 1889-ben ez már minimális összegre zsugorodott össze, 1890-ben és 1891-ben ellenben milliókra rugó fölösleg mutatkozik. Volt pedig:

1884-ben a hiány	41,018.450 frt
1885-ben „ „	40,200.526 „
1886-ban „ „	43,041.768 „
1887-ben „ „	49,416.733 „
1888-ban „ „	24,103.491 „
1889-ben „ „	3,314.619 „
1890-ben a fölösleg	28,454.812 „
1891-ben „ „	30,521.959 „

S a jelentésünk tárgyát tevő 1892-dik évben a pénztári fölösleg, előreláthatólag, megfogja közelíteni az utolsó két évben elért eredményt. Bár másfelől kétségtelen ugyan, hogy azt a 80 millió forintnyi különbséget, a mi az 1887-diki és az 1891-diki mérleg között mutatkozik, nagy részben csak az állampolgárok adóképeségének oly mértékű igénybevitelével s az állami egyedáruságoknak és üzemeknek a magán vállalkozás rovására történt oly nagy arányú terjeszkedésével lehetett csak elérni, mely hosszú időre minden újabb megterhelés gondolatát is kizárja, mindazáltal a tényleg behajtott állami bevételi többletek lehetővé tették a pénzügyminiszternek, hogy az osztrák állam pénzügyminiszterével egyetértőleg közös pénzrendszerünk szilárd alapokra való fektetésének nagy művéhez hozzáfoghasson. S a jelentésünk tárgyát tevő évben a valuta rendezés korszakalkotó művének előkészületei gyorsan folytak. Megalkottatott az 1892. évi XVII. t.-cz. a „koronaérték megállapításáról“, melynek értelmében az eddigi ausztriai érték helyébe az aranyérték lép, amelynek számítási egysége a korona. Egy kilogramm finom aranyra 3280 korona esik; az értékpénzt képező arany érmék azonban 900 ezredrész aranyat és 100 ezredrész rezer tartalmazó ötvözetből veretvén, egy kilogrammtól tövözött aranyra tényleg 2,952 korona esik. Az 1892. évi XXI. t.-cikk pedig gondoskodott a koronaérték behozatalára szükséges arany beszerzéséről, oly módon, hogy összesen 493,891.420 frtnyi 5 és illetőleg 6% kal kamatozó államadósságnak kisebb kamatozásra való változtatását határozván el, az így elérendő kamat-megtakarítással a valuta-rendezés nagy művéhez a rendelkezésre álló pénztári készleteken kívül még szükséges összegek beszerzését, az ország újabb megterhelése nélkül, biztosította.

Mindezeknél fogva nagy megnyugvásra szolgált a hazai gazdasági tényezőknél, hogy a kormány élére az a férfi lépett, aki egyszersmind a közgazdasági viszonyainkra döntő befolyással bíró pénzügyi reform keresztülvitelére is hivatva van. Közgazdasági viszonyaink egészséges fejlődése érdekében, mindenekelőtt, rendezett pénzügyi viszonyokra, szilárd alapokon nyugvó pénzrendszerre és olcsó hitelre van szükség; e mellett azonban a megoldásra váró egyéb nagy reformok is, különösen a közigazgatásnak és az igazságszolgáltatásnak a kor színvonalára való emelése, mélyen belenyulnak a közgazdasági érdek-körökbe. S általában a béke áldásos munkáját s az egész államépület konszolidálását régóta várva várja a hazai közgazdaság; és pedig most már annyival inkább, mert az állam kedvező pénzügyi helyzete megadja erre az anyagi lehetőséget. E reményeket fűzték az érdekelt körök az új kormány-elnök működéséhez s fölöttébb kíváncsiak, hogy azok a nyugtalanító körülmények, melyek a törvényhozás eredményes működését évek óta lehetetlenné tették, mielőbb eloszlatassanak.

És ezt a kamara, a maga részéről, annál inkább kíváncsi tartja, mert az az ország-rész, mely kerületét képezi, a magyar birodalomnak ama vidékei közé tartozik, legsúlyosabban érzik gazdasági elmaradottságunknak nyomasztó hatását, melyek valósággal nyílt sebet képeznek a magyar állam testén s amelyek, ezért a leginkább áhítják közviszonyainknak békés konszolidálását s az egészségesen működő állami szervezet támogató gondoskodását. Hálás köszönettel tartozik azonban megemlékezni a kamara ama kiváló gondoskodásáról is, melyben az utolsó években a magas kormány, de különösen a kereskedelemügyi miniszter ur a kamara kerületét képező Székelyföld közgazdasági érdekeit részesítette. Nagy megnyugvásra szolgált a kamarának Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter urnak Maros-Vásárhelyt tett ama kiváló fontosságú kijelentése, hogy a székelyföld közgazdasági érdekeinek hathatós előmozdítását első feladatai egyikeként tekinti, mert tudja hogy, ez ország-rész fölvirágzását nem partikuláris, hanem általános nemzeti, állami érdekek sürgetik. Mint ezt a kamara is 1891-diki évi jelentésében mindenekelőtt hangsúlyozni bátor volt, hogy t. i. „a kamara kerületét képező Székelyföld gazdasági fölvirágzása a legsürgetőbb nemzeti érdekek körébe tartozik.“ S nem hangsúlyozhatja eléggé a kamara újból és újból ama hivatás fontosságát, mely a kerületét képező négy székely vármegyére, a magyar birodalom legkeletibb határán, várakozik; mely nemzeti hivatásukat e vármegyeik azonban csak akkor tölthetik be, ha a székely nép virágzó ipar és kereskedelem által minél nagyobb jólétet és műveltségre tesz szert.

E célzattal mielőbbi elérése érdekében a kereskedelemügyi miniszter ur, követve dicső elődjének nyomdokait, a jelentésünk tárgyát tevő évben nagy horderejű tevékeny-

seget fejtett ki. S itt első sorban hálás köszönettel tartozik a kamara megemléteni, hogy a miniszter ur a kamarának az 1891-dik év közgazdasági viszonyairól szóló jelentését kiváló figyelmére méltatván, az abban foglalt jogos óhajokat, a lehetőségig, teljesíteni szives volt.

A kamara érintett első évi jelentésében tüzetesen kifejteni bátor volt, hogy a kerületét képező székelyföld gazdasági fölvirágzásának előmozdítása érdekében, mindenkifölött, kívánatos a vasut-hálózat tökéletesítése és az ipari szakképzésnek a kor színvonalára emelése. A jelentésünk tárgyát tevő évben, már is, mind két irányban a miniszter urnak, messze kiható kezdeményezésével találkoztunk.

A székelyföldi vasutak hálózatának megállapítása céljaiból a miniszter ur atárgyalt évben július hó 11-ére Budapestre érkezett, hirta össze a kamara kerületét képező székely vármegyék fő- és alispánjait, valamint a székely vasutak egyes érdekeltjeit. Igen fontos lévén, hogy a vasut-hálózat akként építtessék ki, amint azt a székelyföld ipari, kereskedelmi és általános gazdasági érdekei kívánják, a kamara rendkívül sajnálja, hogy ez értekezleten nem lehetett alkalma véleményét és javaslatát előterjeszteni. De köteletséget velt teljesíteni, midőn ez ügyben a miniszter urhoz intézett külön előterjesztésben igyekezett tolmácsolni az érdekelt körök nézeteit és óhajait. S minthogy a vasut-hálózatnak helyes irányban és sorrendben leendő kiépítésére kiváló súlyt helyez a kamara, nem mulaszthatja el, hogy ama főbb szempontokra, amelyek véleménye szerint a székelyföldi vasutak hálózatának megállapításánál és kiépítésénél szem előtt tartandók volnának, e helyen, ismételtén reá mutasson.

(Folytatása következik.)

Bedő Albert miniszteri tanácsost a földmívelési miniszteriumban, az államtitkári címmel fogják fölruházni kitűnő és hosszú szolgálatai elismerésül. Bedő miniszteri tanácsos, tudvalevőleg, az erdészetet európai színvonalra emelte és mint szakember európai hírre tett szert jeles műveivel.

A delegációk. A magyar kormány tagjainak jelenlegi bécsi időzése alkalmával véglegesen megállapítják a delegációk egybehívásának időpontját is. A delegációk előreláthatólag csak június legelején ülnek össze, tekintettel arra a körülményre, hogy a magyar országgyűlésnek nyári szünetelése előtt még egész sorát a törvényhozási feladatoknak kell megoldania. A közelebb napirendre kerülő javaslatok egy részének, nevezetesen a sommás eljárásra és a fizetési meghagyásokra vonatkozó előterjesztéseknek tárgyalása nem fog ugyan sok időt igénybe venni, vannak azonban a nyári szünet előtt elintézendő javaslatok közt olyanok is — p. o. a néptanítói fizetésekre vonatkozó — a melyek minden valószínűség szerint hosszabb ideig fogják a képviselőházat foglalkoztatni. Ha hozzávesszük, hogy a kormány még csak azután fog benyújtani egy pár sürgős jellegű előterjesztést, kétségtelen, hogy az országgyűlés halaszthatatlan teendőivel a legjobb esetben is csak május hó végéig készülhet el.

A közigazgatás javítása. A belügyminiszter legközelebb javaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni az 1893. I. t. oz. — minőségi törvény — hatodik szakaszának módosítása s a községi közigazgatási tanfolyamok felállítására tárgyában. A törvényjavaslatban felhatalmazást kér a miniszter a tanfolyamoknak s a községi közigazgatási államvizsgáknak rendeleti uton való szervezésére.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház április 22-iki ülésén Károlyi Gábornak a napló kiigazítása tárgyában tett indítványát a napló bíráló bizottsághoz utasították.

(Tudvalevőleg ez a kérdés a Kossuthonositásait illető két év előtti szavazásra vonatkozik.)

Urányi a képviselők öngigazolására vonatkozó javaslatát visszavonta.

Thaly Kálmán interpellációt nyújtott be az az államsors falragaszain használni szokott kétfejű sas miatt.

Ezután Ugryon Gábor interpellált a nagyszabados hadtestparancsnokság által a kolozsvári kereskedelmi akadémiától megvont egyévi önkéntességi jog miatt.

A képviselőház április 24-iki ülésén Hegedűs Sándor előadó előterjesztette és elfogadásra ajánlotta a költségvetési törvényt. Hatásos beszédében szemére hánnya az ellenzéknek, hogy meddő vitákkal az üdvös reformok behozatalát késlelteti. Helfy Ignác polemizál Hegedűssel, hangsúlyozva, hogy úgy, mint a pénzügyin, más téren is rend legyen. Panaszkodik, hogy a míg Ausztriát mindig államnak tekintik a külföldön, addig Magyarország csak gyarmat-számba megy. Helfy többek között új választási törvényt sürget.

SZEMLE.

A római ünnepek. Az olasz községek küldöttségei április 22-én mutatták be hódolatukat a királyi párnak. A nép szeretete ez alkalommal hatalmasan nyilvánkozott. A deputációk beláthatatlan sorban vonultak fel a via nationalen, lobogókkal, zenével. A római provincia legkisebb helysége, legfőképpen faluja is képviseltette magát. A palota előtt életveszélyes tolongás volt és csak nagy bajjal lehetett utat nyitni a menetnek. Ezt Róma tizenhat történelmi városrészének lobogója nyitotta meg, melyre a város három ó-dívatú hintaja következett. A mint a menet a kastélynál kezdett elvonulni a királyi pár megjelent az erkélyen; a királyné kendőt lengtetett, a király tábornoki sapkájával köszöntött. Abban a pillanatban hatszáz postagalamb szállt a magasba, hogy aztán Olaszország minden részére híret vigye a hódolási ünnepélynek. A nép a Savoya házat és Olaszországot éltette, Az elvonulás két órán át tartott.

A szenátus és a képviselőház elnökségeinek fogadásánál, a melyek e testületek üdvözlétének adtak kifejezést a királyi pár ezüstlakodalma alkalmából, a király a következőket mondta:

„Szívem örömtől repes, midőn annyi szeretettől és ragaszkodástól látom magamat körülvéve. Hazafias büszkeség tölt el, hogy ennek Rómában tanui szövetséges barátom, a német császár és felsőgeje, valamint a fenséges hercegek, kik az összes hatalmak képviselőivel együtt ide siettek, hogy Olaszországnak és nekem bizonyítékát adják rokonszenvének és becsülésüknek. A haza tudja, hogy életem és családom élete egy Olaszország életével, és hogy összes gondolataink az ország boldogságának vannak szentelve.”

Az ezüstlakodalom alkalmából a király bizonyos polgári és katonai vétségekre amnesztiát adott ki.

Olaszország különböző részeiből érkező táviratok jelentik, hogy a királyi pár ezüstlakodalma mindenütt ágyulovésekkel hirdették, a városi hatóságok kiáltványokat tettek közzé és üdvözlő táviratokat küldtek a királynak. A házak mindenütt fel vannak díszítve. A tözsdek és az iskolák és a legtöbb üzlet zárva van. Az egész vidéki sajtó lendületes cikkekben ünnepelte e napot.

Firenzéből érkezett távirat szerint az angol királynő elrendelte, hogy az olasz királyi pár ezüst lakodalma alkalmából ottani palotáját világítsák ki.

Este 8 órakor a Quirinálban 22 terítékű diszced volt, melyen előbb az olasz király francia nyelven köszöntötte fel a német császári párt, kit drága testvérének nevezett, egyben köszönetet mondva mind ama rokon, barát és szövetséges fejedelmi személyiségeknek, kik eljöttek megosztani örömét.

A zenekar erre a porosz himnust játszotta.

Vilmos császár német nyelven válaszolt, köszönetet mondva a szíves fogadtatásért, melyben újabb zálogát látja az olasz királyi pár személyes barátságának, melyet atyja és nagyatyja után ő rá ruháztak. Azt teszem — úgy mond — a mit önök is tennének, midőn a mai ünnep alkalmából

szerencse kívánataimat a személyes barátság és amaz őszinte rokonszenv kifejezésével tolmácsolom, mely Olaszország és Németország népeit egybekapcsolja és mely e napokban újult erővel jut kifejezésre.

A zenekar erre az olasz himnuszot játszotta.

Gladstone győzelme. Az angol alsóház április 21-iki ülésén második olvasásban is elfogadta a homerule-billt. Az Írország autonómiájáért folytatott harcban második győzelmes csatája ez Gladstonénak. De a döntő ütközet még csak azután, a harmadik olvasásnál következik.

Balfour, a javaslat nagy ellenzője, heves beszédet mondott a javaslat ellen. Kifejtette, hogy eddig nem akadt még felelős államférfi, a ki ki merte volna mondani, hogy lesz olyan idő, a mikor négy törvényhozás és négy végrehajtó hatalom lesz az ország szűk korlátai között. Tagadja, hogy az unió hajótörést szenvedett. Az agrár bűntettek száma éppen az unió óta csökkent és egyáltalán az unió megalkotása jelzi az állapotok lényeges javulását. Ha elfogadják a javaslatot, Anglia elveszti financiai szabadságát, a birodalmi parlament pedig szupremáciáját. Az ellenzéknek módosítványokat kell indítványoznia, melyek által a szupremácia valósággá válik. Sexton óva intette a házat a bill elvetésének következményeitől. Tán a bűntettek szaporodását, a marhák megcsonkítását vagy még néhány védtelen ember agyonlövését érti ez alatt? (Sexton közbeszól és kijelenti, hogy ő soha sem mondott ilyesmit.) A szónok a szavakkal végzi beszédét: De ha önök elkövetik e nagy politikai bűnt és elvállalják a felelősséget e nemzeti szerencsétlenségért, akkor vége minden reménynek arra, hogy Írlandban egyetértés és béke legyen.

A következő szónok, James, azt mondotta, hogy ha a törvényjavaslatlalt békerendsabályokat akarunk életbeléltetni, akkor ez fegyveres béke lesz. A javasolt alkotmány szemfényvesztés és szűgyen a birodalmi parlamentre, megalázás Angliára. Kérdi azokat, a kik ragaszkodnak ahhoz, hogy rákényszerítsék ezt a törvényjavaslatot oly emberekre, a kik annak ellene vannak és nem követek el bűntetteket, vajjon ez által nem provokálnak-e forradalmat?

Ezután Gladstone szólalt fel.

A ház lelkesült óvációi közt kifejtette, hogy az ellenzék a homerule-bill ellen merész állításokkal, extrém túlzásokkal, folytonos félremagyarázásokkal és számos alaptalan jörendőléssel harcolt; ő azonban azt állítja, hogy a bill 90 év óta először fogja megszerezni a parlament oly szupremáciáját, mely a jogra lesz alapítva s a hatalomra fog támaszkodni. A kormány megtette a kellő intézkedéseket, hogy beválthassa mindazokat az ígéreket és kötelezettségeket a melyeket a birodalmi parlament a földkérdésben vállalt. Ha a billt elvetnék, hogyan kormányoznák akkor Írlandot? Lehet-e egy nép nagy többségének akarata ellen kormányozni? A volt kormány politikája 6 év után összeomlott; a mostani kormány politikáját Írland elfogadja és ő azt hiszi, hogy a javaslat a liberális párt legmaradandóbb és legáldásosabb diadalai egyikének fog bizonyulni. (Hosszantartó tetszés.)

Ezután elfogadták a vita berekesztését s a ház 347 szavazattal 304 ellenében második olvasásban is elfogadta a homerule-billt.

Különfélék.

— **Időjárásunk** csak nem akar tavaszodni. E hét ismét a hideg szelek hete volt, kisebb-nagyobb éjjeli fagyokkal, szerdán reggel megismétlődött hó esett. A természet legalább 3 héttel elkészt. Más években ilyenkor a fák már virágoztak és levelezték s most még a rügyek is alig fakadnak, szóval a természetnek még egészen márciusi képe van. Falbnak ezutal erősen bevált a jóslata, mert ilyen kritikus napokat április végén ebben a században senki sem észlelt.

— **Építészeti ügyünk.** A Kézdi-Vásárhely város által alkotott új építészeti szabályrendelet jóvá hagyatván, most az építési és javítási kérdések felett egy öt tagú építési bizottság mond véleményét s ennek alapján mond a tanács, mint első fokú építészeti hatóság határozatot. Az építészeti

lizottság, mely 3 hatósági közezből és két városi képviselőből áll, már megkezdte működését és helyi szemléit vasárnap déleltőnként tartja meg a héten át beérkezett kérések alapján. Nagy reményünk van, hogy az új szabályrendelet a mi példátlan építkezési rendszerünkön jelentékeny javulást fog előidézni.

— **Betörést** kíséreltek meg ismét kézdívasárhelyi Szűcs Károly kereskedésében. A jó madarak a múlt vasárnapra viradó esős, zivataros éjszakát felhasználva, bemásztak a szomszédos ev. ref. templom kerítésébe s a bolt falát hátulról kísérelték meg áttörni, de mivel ez nem sikerült, munkájukat abban hagyva eltávoztak.

— **Műkedvelői előadás Kovásznán.** Folyó hó 23-án táncszívalommal egybekötött műkedvelői színelőadás tartatott, mely alkalommal Abrányi Emil 1 felvonásos színműve: »A végrehajtó« és Szécsi Ferencz »Legénybucsu« című magánjelenete került színre, sikerült előadásban. Sükösd Bertak. a. (ösv. Majorné) szépen megfelelt feladatának, s játékán meglátszott a gondos tanulmány. Szotyori Amalia k. a. Nani szakácsnője méltán megérdemelte a kapott tapsokat. Szotyori Vilma k. a. (Biri) igyekezett az összehatást emelni. Az előadás fénypontját azonban Székely Gergely (Fejérváry ügyvéd) és Gáspár Gergely (Csabi végrehajtó) urak szabatos és gondos játékuk képezte, kik egymással vetélkedve exzelláltak. Iggyártó Ferencz (Szaday Lajos) és Hellman János (Koppants) urak szintén megállták helyüket. A kitűnő rendezésért Székely Gergely urat illeti meg az elismerés, ki nem kimélve időt és fáradságot, mindent elkövetett a darab sikere érdekében. A »Legénybucsu«-t S. Tóth Albert ur adta elő. Kár, hogy az elért szép erkölcsi sikernek messze mögött maradt az anyagi, melynek okául a szeles évszázad időjárás tudható be. Méltó fejtűnést kellett az a körülmény, hogy dacára annak, hogy ez előadás tisztajövedelme a kovásznai önkéntes tűzoltó-egylet pénztára javára lett volna fordítandó, a tűzoltóegylet tisztikara távollétével tündökölt, pedig szerény nézetem szerint szoros erkölcsi kötelessége lett volna a tisztikarnak ez előadást magát reprezentálni. No, de ez ne csüggeszse el a műkedvelő urakat, hanem csak előre a megkezdett úton. Sincer.

— **Az erdélyi hölgyek koszorúja.** Az öröndetes mozgalom, mely oda irányul, hogy Erdélyi hölgyei koszorút helyezzenek a budapesti honvédszoborra, nagyobb mérvet kapott a kedvező eredményeket mutat. A hölgyek koszorúja Kolozsvárra fog készülni a legfinomabb vert acézből, átmerője körülbelül két méter lesz, egyik fele olajmásk fele babérágat ábrázol, melyeket hosszú acélszalag köt össze. A szalagon a következő felírás leendő: »Erdélyi honleányai — a szabadsághősök emlékének.« E hazafias célra a legkisebb adományt is köszönettel fogadják ösv. Cserey Jánosné, szül. Zathureczky Emilia urnő, Imecs-falván (Háromszék megyében) f. é. május 10 ig.

— **Ellenséges vezérek.** Egy osztrák gyűjtő szabadságharcunk fővárosi ereklyemúzeumának ajándékozta a szabadságharcban ellenünk küzdött ellenségeink valamennyi vezérének a nyomtatott és olajfestésű képét. Az arcképek közt van Jelacich, Windischgrätz, Welden, Paskievics, Grabe, Miklós császár, minden orosz és osztrák tábornoknak, sőt Hurbán és az oláhok vezéreinek a portraite-je. A képek legnagyobb része életnagyságu olajfestmény.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a cs. és kir. 12. hadtest intendatúrájánál Nagy-Szebenben nyilvános árlejtések fognak tartatni a cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség csapatai számára 1893—94-ben szükséges kenyér, gabona, továbbá zab, széna, alom- és ágy-szalma, valamint fa-mennyiség szállítására. Ez árlejtések megtartásának idejére a kamara annak idején, figyelemzetni fogja az érdekelteket.

— **A bolgár nász.** Egész Bulgária ünnepi most fejedelmének esküvőjét. A városok fel vannak lobogozva, az istenitiszteleken imát rebegnek a fejedelmi pár életéért és Bulgária jólétéért, csapatszemléket rendeznek, a melyeken a parancsnokok lelkesítő alkalmi beszédeket intéznek a néphez. A városok a katonaságot megvendégelik és gondoskodnak a nép mulattatásáról. Ruscsuk városa a fejedelem egybekelésének napján ünnepi díszet öltött. A köz- és magánépületek mind fel voltak lobogozva. A katonaság teljes díszben vonult ki a prefektúra előtt elvonuló tételre,

a hol a ruscsuki egyházfő külön e célra felállított sátorban fényes papi segédlet mellett pontifikált. Az istenitisztelek után a katonaság díszfelvonulása következett a Rákóczi-induló mellett. A Duna mellett sétáló bolgár közönség örömmel szemlélte a hajókat, a melyek szívtelen teljesen föl voltak lobogozva. A Magyar-Állam-Vasutaknak Gróf Szápáry Gyula nevű hajóján csakis magyar trikolorok lobogtak. A bolgár exarka üdvözölte Ferdinánd fejedelmet esküvője alkalmából és e lépéséről értesítette az ország püspökeit.

— **Merénylet egy plébános ellen.** Kozár Ambrus, a sárdzsenteperer plébános igen kedvelt egyéniség a társaságban. Szépen prédikál, jó konyhát és finom borokat tart, pompásan tarakkozik, a kedve mindig kitűnő, a humora soha el nem hagyja. Nem is eshetik meg mulatság ő nélkül, s ő maga is inkább hatszor elmegy a hetedik faluba névnapra, semhogy egyszer otthon maradjon. A napokban este nyolcz órákor, a plébános ur megvacsorálván, pipára gyújtott, hogy elolvassa az újságját, melyben akkor a primás ellen elkövetett merényletről még folyton újabb és újabb részletek voltak. A plébános ur fejcsóválások közt olvasta az istentelenséget, s háromszor kellett neki újra pipára gyújtani, annyira az újságra fordult minden figyelme. Egyszerre csak bejön a szolgáló:

— Főtisztelendő ur, egy ember keresi.
— Micsoda ember?
— Nem ösmerem.
— Nem ösmered? Pedig te minden idevaló embert ösmersz, ugy-e?
— Ösmerek.
— Kérdezd meg tőle, mit akar?
— Kérdeztem, de nem mondja másnak.

Hm! Este nyolcz órákor, nem mondja másnak, okvetlenül a plébánossal akar beszélni. Nagyon gyanús! Nem lehetetlen, hogy szerényebb merénylő, a ki plébánossal is beéri. A plébános levette a falon függő revolvért, az asztalra tette maga elé, s szölt:

— Ereszd be, majd a szemébe nézünk.
Csinos parasztlány lépett be, pánlikás kálappal a kezében.
— Állj meg, öcsém, az ajtóban. Ki vagy?
— A Sárdi Mihály ur kocsi.
— Nem ösmerlek.
— Tegnap léptem szolgálatba, nem idevaló vagyok. A Pista helyibe jöttem.
— Vagy úgy? Mit akarsz?
— A Sárdi tekintetes urnak vendégei jöttek tessék átjönni — tarokkozni.
— Vagy úgy? Bolond, hát mért nem mondtad meg a szolgálnak.
— Mert nem tudta volna tovább adni azt, hogy tarokkozni. Magamnak is négy esztendő kellett hozzá míg megtanultam.
— Jól van öcsém, mindjárt odaát leszek.

A revolvért visszatette a szögére, s egy fertály óra múlva már harsogott a Sárdi ur ebédlőjében kontra pagát-ultimó.

— **Rémdráma.** Ápril 21-én éjjel nagy riadalom verte fel az ide közel eső Akáli község békés lakosságát. A csendőrség elfogott egy Dominé nevű asszonyt, a ki mindjárt elfogatása alkalmával bevallotta, hogy egy János nevű halászlány által meggyilkoltatta az urát. A szörnyeteg asszonyt szerencsére abban a pillanatban csíptek nyakon a csendőrség, mikor a mostohaleányát is a másvilágra akarta küldetni az ura után. Az ártatlan leányzó így szerencsésen megmenekült, de Dominé asszony maga, mielőtt a csendőrök még átkísérhették volna az illetékes zalaegerszegi királyi törvényszékhez, kitépte magát a két markos csendőr kezei közül és a Balatonba ölte magát. A nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy ösv. Dominé azért ölette meg az urát, hogy a vagyont a szeretőjétől való fiának kaparíthassa meg.

— **Harcz a halálért.** Ápril 21-én este, a mikor az Inzersdorfból elindult személyvonat egy vasúti hídon átrobogott, egy vasúti töltesen egy ismeretlen ember felrohant és a sinekre keresztként ült. Dworak Ferencz vasúti őrsészrevette az öngyilkosjelöltet és néhány pillanat alatt mellette

termett, hogy a sinpárról elrúnczálja. Az ismeretlen azonban görcsösen belekapaszkodott a sinekbe és az ő minden erőfeszítése meddő maradt. A személyvonat ezalatt folyvást közeledett, úgy hogy Dworak kénytelen volt saját életének megmentése érdekében oldalvást ugrani. A mozdony vészjelzője élesen hangzott és a vonat három lépéssel az öngyilkosjelölt előtt megállott. A mozdonyvezető, a fűtő elugrottak a mozdonyról és az utazók kiszálltak a kocsikból. Azonban csakis a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült az idegent, aki dühösen ragdalódzott és mindenkit megharapott, a ki hozzá ért, a sinről eltávolítani. Kétségbeesetten kiáltotta: Eugedjete meg halni, nincs többé mit keresnem a világon! A mikor a postakocsira akarták feltenni, ügyes mozdulattal kiszakította magát és elszaladt. Futásközben visszafordult és így kiáltott: Ma még több vonat is jön, az egyik megszabadít majd kinjaimtól! A szökevényt nem tudták utólréni és a személyvonat félórai késedelemmel tovább haladt.

— **A Pallas Nagy Lexikona** című ismeretes válatból megjelent a 22. és 23. füzet, melyek az Augustus—Azbeszt—Bádóig terjedő több száz című földolgozást tartalmazzák. A 22-hez két színyomatos melléklet van adva (Ásványok és Athéné Pallas) s 3 szövegábra, a 23-hoz Ausztrália térképe és névezetesebb hazai és külföldi férfiak autografjai vannak mellékelve, továbbá 10 ábra a szövegben. A nagyobb cikkek közül kiválnak Ausztrália, Ázsia, Baden nagyhercegség, Bács-Bodrogyvármegye, Babona, Babszem Jankó és Bacsányi cikkek. Ezen a magyar közmívelődést hatalmasan előmozdító vállalat egyes füzeitei egy-egy heti időközben jelennek meg, áruk 30 kr. s megrendelhetők a Pallas Irodalmi és Nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában, Kecskeméti utca 6. sz. a., valamint minden könyvkereskedésben.

RÖVID HIREK.

— **Nagyváradon** most egy eleven csodamalacot mutatog egy Horváth Ferencz nevű fugyivásárhelyi földműves. A csodaállatnak nyolcz láb és négy füle van. — **A n-örsi** gözmalom egyik alkalmazottja, Roth Péter öngyilkosságot követett el, mert iszákossága miatt a szolgálatból elbocsátották. — **Temesváron** egy Papp Anna nevű huszonegy éves leány a lakásáról eltűnt. Minthogy a leány már hosszabb idő óta buskomorságban szenvedett, attól tartanak, hogy önként vetett véget az életének. — **Parisban** a rue de Rivaliban nagy tűz volt. A tűzvész egy háromemeletes házban pusztított és három ember a lángokban lelte a halálát. — **Langendeen** mellett két személyvonat összeütközött. Három ember az életét vesztette, többen könnyen megsérültek. — **Az új szabadkai főispánt,** Vojnicsot a napokban igttatták be hivatalába, a szokásos ünnepségek közt. — **Új község.** Pusztá-Csorba közbirtokossága nincs megelégedve Kun Szent Márton városnak a gyámságával és éppen ezért egy népes értekezleten elhatározták, hogy önálló községgé fognak alakulni. — **Az oláh királyné** állapotában jelentékeny javulás állott be. A királynét Segenhauseuben, ahol jelenleg tartózkodik, legutóbb Frigyes császár özvegye és a luxemburgi nagyherceg látogatták meg. — **Szocialista hadnagy.** Landauban egy porosz hadnagyt, szocialista üzemek miatt fölfüggesztették rangjától s „megfigyelés“ végett a helyőrségi kórházba szállították.

Selyem hamisítvány.

Egészünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színti — szalonás — lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég, minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyöngyösül. **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva, postabérlés és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Eladó telek.

Márkosfalva községben egy kényelmes lakással gazdasági épületekkel ellátott 1 hold területű belsőtelek örök áron eladó. Értekezhetni alólirottal.

Kézdi-Vásárhelyen, 1893. április hó 21-én.

M. Székely János,

2-2

közs. isk. igazgató.

Sz. 1230 k. i.
1893.

Hirdetmény.

Alattirt városi tanács által, a m. kir. pénzügyigazgatóságnak 7613—893. sz. rendelete alapján, közhirrre tétetik, miszerint a folyó évi I. és II. osztályu kereseti adó kivetési lajstrom április hó 24-től május hó 1-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére ki van téve és az bárki által a hivatalos órák alatt megtekinthető, esetleges folyamodványok közvetlen a s.-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz adandók be.

K.Vásárhelytt, 1893. április 19-én.

Bartók Károly,

polgármester.

Sz. 983. k. i.
1893.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyigazgatóság 5590—893. sz. alatti körrendelete alapján alattirt városi tanács által közhirrre tétetik, miszerint a folyó évi tőkeamat és IV. osztályu kereseti adó kivetési lajstromok folyó hó 24-től május hó 1-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére ki vannak téve és azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleges folyamodványok a s.-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz közvetlen adandók be.

K.-Vásárhelytt, 1893. április 21-én.

Bartók Károly,

polgármester.

Mariacelli Gyomorcsépek

Kovács Ferencz gyógyszerárban Kézdi-Vásárhelytt.

A gyomorcsépek: étvágytalanság, gyomorgörcs, hányás, hasi fájdalom, székrekedés, és egyéb gyomorbetegségek kezelésére alkalmasok. A csépek a gyomortestet melegítik, és a gyomorsav mennyiségét szabályozzák. A csépek a gyomortestet melegítik, és a gyomorsav mennyiségét szabályozzák.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, minő még nem volt, szabóknak bérmentetlenül.

Nem 2¹/₂, 3¹/₂ frt engedélyt méterenkint, sem szabóknak ajándékot, a mint ezt a versenytársak a fogyasztó közönség kárára cselekszik, áram az utolsók és szilárdok sigy mindenki jól és olcsón vásárol.

Ennélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutatni elő. Egyszermind övöm t. vevőimet a versenytársak kettős árleendései leveleitől.

RUHAKELMÉK

Peruvien és doszking a főtiszt. papságnak, szabály szerinti kelmék hivatalnokok egyenruházatához, hadastyánok-, tűzoltók- és tornászoknak, ugy berruhákhoz. Posztók teke- és játékasztalok, kocsi behuzásához. Vízhatlan darócok vadászöltönyökhöz. Mosókelmék, utazó plaidek 4—14 frtig stb.

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjuból való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akar, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brünben
(Ausztiai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió frt értékben,

Hogy berendezésem nagyszertiségét és gyári raktáram szolgáltatóképességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitele posztóban, szörkelmékben, szabókelmekben, eszközöket. Nagy könyvkötészet csak saját használatomra. Hogy a fent előadottakról meggyőződés legyen szereshető, meghívom a t. közönséget, hogy adandó alkalommal elárutító intézetem nagyszertü helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintse meg. Szétküldés csak utánvétellel! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel, olasz francia és angol nyelven. 9—20

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

Allo m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	Allo m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk.) (ind.)			Medgyes	(ind.) regg. 10.09	éjjel 12.53	
Brassó (vendéglő)	(érk.) (ind.)	regg. 4.2	este 7.23	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szében felé)	(érk.) (ind.)	" 12.53	
Botfalva	"	" 4.48	" 7.47		(ind.) d. u. 10.31	" 1.18	
Földvár	"	" 5.07	" 8.03	Tóvis (vend., elágazás Arad felé)	(érk.) (ind.)	" 2.49	este 8.07
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.23	Nagy-Enyed	(érk.) (ind.)	" 3.47	
Apáca	"	" 5.42	" 8.37	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk.) (ind.)	" 4.07	
Kőpecz	"	" 6.02	" 8.57		(ind.) (érk.)	" 4.40	" 8.50
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.04	Gyéres (elágazás Torda felé)	(ind.) (érk.)	" 4.52	
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.20		(ind.) (érk.)	" 5.20	
Homoród	"	" 6.55	" 9.46	Kolozsvár (vendéglő)	(ind.) (érk.)	" 5.26	
Kacza	"	" 7.12	" 9.59		(ind.) (érk.)	regg. 6.52	" 11.01
Bene	"	" 7.32	" 10.20	Nagy-Várad (vendéglő)	(ind.) (érk.)	" 7.40	" 5.30
Erked	"	" 7.52	" 10.36		(ind.) (érk.)	" 11.51	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.03		(ind.) (érk.)	" 12.09	" 2.18
Segesvár (vendéglő)	(érk.) (ind.)	" 8.46	" 11.19	Budapest	(ind.) regg. 6.35	" 8.40	regg. 7.30
		" 8.53	" 11.29				

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.30 d. u. 1.10 d. u. 5.00	Brassó	indul reggel 5.20 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 4.47 " 1.37 " 5.17	Szász-Hermány	" 5.39 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.04 " 1.44 " 5.34	Prázmár	" 6.01 " 9.31 " 3.53
Kovácszna	" 5.26 " 2.16 " 6.06	Kökös	" 6.14 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 5.46 " 2.41 " 6.36	Uzon	" 6.27 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.01 " 2.56 " 6.51	Kilyén	" 6.42 " 10.12 " 4.38
Eresztevény	" 6.18 " 3.13 " 7.08	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.04 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 6.53 " 3.53 " 7.48	Eresztevény	" 7.31 " 10.59 " 5.31
Kilyén	" 7.03 " 4.03 " 7.58	Nagy-Borosnyó	" 7.49 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.17 " 4.19 " 8.12	Barátos	" 8.13 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.30 " 4.32 " 8.25	Kovácszna	" 8.40 " 12.08 " 6.40
Prázmár	" 7.47 " 4.51 " 8.47	Páva-Zabola	" 8.53 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.07 " 5.14 " 9.07	Imecsfalva	" 9.08 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.25 " 5.32 este 9.25	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.26 d. u. 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.